

Základní škola Dolní Benešov, příspěvková organizace

Nádražní 134

747 22, Dolní Benešov

Tel.: 553 651 186

E-mail: info@zsdolnibenesov.cz

Web: <http://www.zsdolnibenesov.cz>

Minimální preventivní program na šk. rok 2023/2024

1. Charakteristika školy

Jsme úplnou základní školou s 1. až 9. ročníkem. Škola jako taková má však 2 budovy. 1.-4.ročník v Zábřehu a 1.-9.ročník na ulici Nádražní. V případě potřeby se učitelé okamžitě kontaktují telefonicky a společné pracovní porady a pedagogické rady se realizují v hlavní budově na ulici Nádražní.

Školu navštěvují děti z vedlejších vesnic: Zábřeh, Kozmice, Bohuslavice, Kravaře. V Dolním Benešově je zařízení Fondu ohrožených dětí Klokánek. Také tyto děti navštěvují naši školu.

Ředitel školy: Mgr. Leon Hahn

Zástupce ředitele: Mgr. Martina Jakubčíková

Výchovný poradce: Mgr. Silvie Krupová

E-mail: silvie.krupova@zsdolnibenesov.cz

Školní metodik prevence: Mgr. Daniela Gregorová

E-mail: daniela.gregorova@zsdolnibenesov.cz

2. Oblasti prevence

- 1) záškoláctví
- 2) užívání návykových látek
- 3) šikana a kyberšikana
- 2) násilí a agresivita
- 3) vandalismus, kriminalita
- 4) rasismus, xenofobie
- 5) nebezpečí sekt
- 6) závislosti na sociálních sítích
- 7) sexuální chování, zneužívání a týrání
- 8) rizikové chování v dopravě a při sportu
- 9) sebepoškozování
- 10) psychická krize, duševní onemocnění
- 11) sebevražedné chování

3. Cíle prevence

- zajistit chod fungujícího preventivního týmu (školní metodik prevence, výchovný poradce, zástupce vedení školy, popř. třídní učitel), který se podílí na zdokonalování preventivního programu a řeší aktuálně vzniklé závažné události
- zařazovat problematiku prevence rizikových forem chování do předmětů a třídnických hodin
- zajišťovat programy věnované prevenci (přednášky, besedy, preventivní programy)
- podporovat zapojení žáků do života školy především prostřednictvím žákovského parlamentu a podporovat zapojení žáků do mimoškolních činností a soutěží
- zvyšovat sociální kompetence žáků - rozvoj sociálních dovedností, odpovědnosti za chování a uvědomovat si důsledky jednání
- zvyšovat pozitivní klima školy, vytvářet atmosféru pohody, pocity důvěry
- působit v oblasti ochrany zdraví, prevence před úrazy dětí ve škole

4. Zapojení prevence do výuky

- na 1.stupni jsou témata týkající se prevence průběžně zařazena do výuky prvouky, přírodovědy, informatiky či českého jazyka
- již od 1.třídy se učí bezpečnému chování v dopravě
- na 2.stupni se prevence vyskytuje nejčastěji jako součást výchovy ke zdraví, chemie, přírodopisu, fyziky, chemie, výchovy k občanství a informatiky
- ve výchově ke zdraví jsou žáci seznámeni s účinky drog, nebezpečím jejich užití, minimalizací následků užití, žáci se učí poznat projevy užívání drog a zkouší různé způsoby odmítnutí
- ve výchově k občanství jsou informováni o trestních zákonech
- v informatice se učí bezpečnému užívání internetu, nezákonném chování a následcích, které může takové chování mít
- v JČ, Fg, Vo i jiných předmětech si žáci ukazují vlivy reklamy na člověka
- ve Vz jsou seznamováni s poruchami příjmu potravy, jejich příznaky a nutností léčby
- začátkem prosince u příležitosti dne AIDS se učí o způsobech přenosu této choroby a jiných

Školní preventivní program pro MŠ a ZŠ, MŠMT, Praha, 2001, Strategie prevence soc. patol. jevů: - I.st. ZŠ / Prv, ... /

- zvyšování sebevědomí žáků, pravidla soužití mezi žáky a učiteli, rozvoj osobnosti, vnímání individuálních odlišností dětí mezi sebou, úcta, sebeúcta, důvěra, komunikativní dovednosti, řešení konfliktů, schopnost klást otázky, vyjádřit svůj názor, umění říci „ne“, práce v kolektivu, vzájemná pomoc, pozitivní citové naladění, řešení stresu, životospráva, zdravý životní styl, schopnost vyhledat pomoc
- II.st. ZŠ / RV, ON, Př, Ch, ... /
- pravidla soužití ve skupině / šikana /, aktivní naslouchání, pravdivost, důvěryhodnost, tolerance k menšinám a jiným názorům / rasismus, extremismus /, obrana před manipulací, postoje k návykovým látkám / drogy /, právní vědomí, sexuální výchova

termín: v průběhu školního roku 2023/2024

5. Spolupráce s pedagogickým sborem

- předložit podrobný obsah MPP vedení školy
- úzce spolupracovat s výchovným poradcem, předávat informace
- spolupracovat s pedagogickými pracovníky v problematice soc. patologických jevů (diagnostika, řešení, prevence)
- zajišťovat preventivní aktivity ve spolupráci s třídními učiteli dle nabídky během školního roku
- zodpovídat za jednotlivé akce
- vést agendu
- doplňovat informace na internetových stránkách školy

termín: v průběhu školního roku 2023/2024

6. Spolupráce se zákonnými zástupci

- efektivní komunikace mezi rodiči a školou je jedním z klíčových bodů úspěšného plnění cílů minimálního preventivního programu
- pravidelně informovat o dění na škole na webových stránkách školy <http://www.zsdolnibenesov.cz/>
- pravidelně informovat rodiče o dění, vzdělávacích výsledcích a chování žáků na třídních schůzkách nebo konzultacích během školního roku
- informovat rodiče žáků 9. ročníku o možnostech výběru středních škol, jsou zváni zástupci středních škol
- ve spolupráci s VP, TU a ŘŠ poskytovat žákům a jejich zákonným zástupcům konzultace v problémech soc. patologických projevů chování
- vést agendu z jednání se zákonnými zástupci žáků
- spolupráce na Školské radě rodičů

termín: v průběhu školního roku 2023/2024

7. Preventivní programy

- Městská Policie Opava / pro 1. - 9. tř. /
- Policie ČR Opava / pro 1. - 9. tř. /
- HZS / pro 2. - 6. tř. /
- Eurotopia Opava / pro 1. - 9. tř. /
- Centrum inkluze
- E-bezpečí
- PPP Ostrava - Zábřeh
- soukromé subjekty poskytující preventivní programy dle došlých nabídek

termín: v průběhu školního roku 2023/2024

8. Jednorázové akce

- sportovní, kulturní, ...
- Lyžařský výcvik
- Školní výlet, školní exkurze
- Drakiáda

termín: v průběhu školního roku 2023/2024

Konkrétní postupy

1) počáteční šikanování

Pokud je to možné, učitel, který zjistil šikanu okamžitě informuje školního metodika prevence Mgr. Danielu Gregorovou, výchovnou poradkyni Mgr. Silvii Krupovou

1. odhad závažnosti a stanovení formy šikany
2. rozhovor s informátory
3. nalezení vhodných svědků
4. individuální rozhovory se svědky
5. rozhovor s oběťmi
6. zajištění ochrany obětem
7. rozhovor s agresorem
8. práce s celou třídou

2) postup při pokročilé šikaně

1. překonání šoku pedagogického pracovníka
2. záchrana oběti, zastavení skupinového násilí
3. informování vedení školy, okamžitá schůzka MP, VP, ŘŠ
4. zabránění domluvě na křivé skupinové výpovědi
5. pokračující pomoc oběti – odvoz domů, k lékaři,...
6. v případě nutnosti nahlášení policii
7. vlastní vyšetřování (konzultace se specialisty, lékařem, OMP,...)

Nikdy nekonfrontujeme oběť a agresora.

Nikdy nesdělujeme jména svědků!

3) žák je pod vlivem omamných látek

1. pokud pedagog zajistí omamnou látku, v přítomnosti dalšího pedagoga ji uloží do obálky, napíše na ni datum, čas
2. obálku opatří razítkem školy, přelepí a uschová do trezoru
3. MP vyrozumí policii ČR
4. pokud hrozí ohrožení zdraví žáka, má škola povinnost zavolat lékaře přímo do školy
5. pokud nehrozí akutní ohrožení zdraví, škola uvědomí zákonné zástupce

Postupy při řešení konkrétních situací jsou popsány v krizovém plánu. Ten je k dispozici na každém pracovišti.

4) záškoláctví

V případě zjištěného záškoláctví postupujeme dle Metodického pokynu k jednotnému postupu při uvolňování a omlouvání žáků z vyučování, prevenci a postihu záškoláctví, č.j.: 10194/2002-14 (Věstník MŠMT sešit 3/2002). V opakovaných případech záškoláctví spolupracujeme s OSPOD a dáváme podnět přestupkové komisi.

5)sebepoškozování

V případě známek sebepoškozování postupujeme dle Metodického pokynu k jednotnému postupu č.j.: 1999/2015 (Věstník MŠMT sešit 16).

6) duševní onemocnění

V případě psychické krize nebo duševního onemocnění žáka postupujeme dle Metodického pokynu k jednotnému postupu č.j.: 21291/2010-28 (Věstník MŠMT sešit 23/2023).

Pedagog by měl:

- v případě, že zaznamená u žáka dušení onemocnění nebo psychickou nepohodu, vede s žákem podpůrný rozhovor, který vede k poskytnutí podpory
- domluví se s žákem na dalších krocích (kontakt se zák. zástupci, kontaktovat pomoc)
- pedagog potíže nedignostikuje ani neléčí ale zprostředkovává kontakt žáka s rodiči případně s příslušnými odborníky.
- škola rodičům nabídne spolupráci

7)sebevražedné chování

V případě sebevražedných projevů, úvah o sebevraždě, myšlenek na sebevraždu nebo její plánování, pokusu o sebevraždu a dokonané sebevraždě postupujeme dle Metodického pokynu k jednotnému postupu č.j.: 21291/2010-28 (Věstník MŠMT sešit 24/2023).

Pedagog by měl být:

- všímavý a podpůrný
- znát varovné signály, které mu pomohou identifikovat ohrožené žáky
- mít osvojený způsob vhodné komunikace při výskytu tématu sebevraždy
- vědět, na koho se dále obrátit, jaké jsou možné další kroky
- pracovat v týmu, téma sebevraždy by nikdy neměl řešit sám
- pečovat i o své duševní zdraví a věnovat se psychohygieně

Žák má myšlenky na sebevraždu:

- žák se svěří sám nebo si všimne varovných signálů
- informaci je potřeba brát vážně
- žáka je vhodné s jeho myšlenkami přijmout (nesoudit, netrestat, netlačit na něj)
- situaci by pedagog neměl řešit sám
- následuje podpůrný rozhovor s někým, komu žák důvěřuje
- rozhovor vedeme pouze ve dvou v klidném a bezpečném prostředí
- cílem rozhovoru je vyjádřit zájem o žáka a ukázat mu, že existuje pomoc

Žák má sebevražedné tendence:

- jeden pedagog zůstává s žákem a nenechává ho o samotě
- vhodný je podpůrný empatický rozhovor
- budou kontaktováni zákonní zástupci

- zavolat si na pomoc další osobu, která domluví příjezd rodičů
- předat rodičům kontakty na odbornou pomoc

Pokus o sebevraždu ve škole:

- snažit se jednání zabránit, pokud lze
- poskytnout první pomoc
- zůstat s žákem, nenechat ho o samotě
- zavolat rychlou záchrannou službu
- zavolat si na pomoc další dospělou osobu
- zavolat zákonným zástupcům žáka a informovat je o situaci

Metodický materiál pro interní potřebu ŠMP.

V Dolním Benešově, 4.9.2023

zpracoval: Mgr. Daniela Gregorová
Školní metodik prevence